XXIII
Jornada de la Societat Catalana de Qualitat Assistencial

Generalitat de Catalunya · Consorci Sanitari Alt Penedès-Garraf · scQA · L'Acadèmia

Impacte de la saturació dels serveis d'urgències en la qualitat assistencial

J Molero-Calafell, M Comas, L Domingo, M Sala, X Castells

8 de juny de 2023

Servei d'Epidemiologia i Avaluació – Hospital del Mar – Barcelona

Hospital del Mar · Parc de Salut MAR Barcelona · Qualitat MAR

Introducció

Sociedad › Sanidad

Es noticia

Urgencias saturadas en el Hospital del Mar de Barcelona: algunos pacientes esperan hasta 90 horas para ir a planta

Sanidad › Sanidad Alimentación Ciencia Dietas Educación Enfermedades Medio ambiente Ser Feliz Tiempo

Las grietas del sistema sanitario

Urgencias saturadas en el Hospital del Mar de Barcelona: algunos pacientes esperan hasta 90 horas para ir a planta

METROPOLI

Registro Iniciar sesión EL ESPAÑOL

VIVIR EN BARCELONA EL PULSO DISTRITOS MOVILIDAD ECONOMÍA OPINIÓN INFORMACIÓN MUNICIPAL SUCESOS QUIEN HACE BCN GUÍA DE EMPRESAS

Fachada del Hospital del Mar de Barcelona / ARCHIVO

Situación alarmante en el Hospital del Mar: urgencias colapsadas sin camillas para los pacientes

Hay más de 200 ingresados, con 121 personas por encima de la capacidad del centro

Noticias

ÚLTIMA HORA

Actualidad Deportes Tiempo Multimedia Programas Series Elecciones Municipales Autonómicas Newsletter

El Hospital del Mar de Barcelona, saturado: "Hay pacientes que pasan más de 100 horas en urgencias"

Hubo momentos en los que se concentraban más de 200 personas y el servicio está pensado atender a 95.

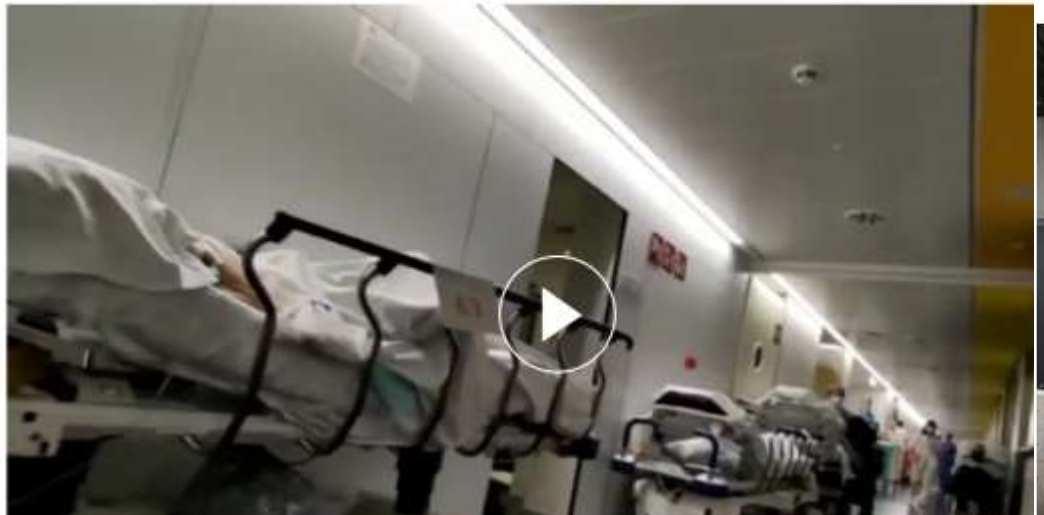

EL NACIONAL .CAT

CAT

SANIDAD

Las urgencias del Hospital del Mar, colapsadas: "Decenas de pacientes superan las 24 horas de ingreso"

Introducció

Saturació dels serveis d'urgències: definició segons Australasian College for Emergency Medicine [1]

Situació en la qual el funcionament del servei d'urgències es veu obstaculitzat perquè el **nombre de pacients supera la capacitat física i/o de personal del servei.**

1. Australasian College for Emergency Medicine, "Position statement on emergency department overcrowding," 2021.

Conseqüències derivades de la saturació dels serveis d'urgències [2, 3, 4]

- Disminució de la **qualitat assistencial**.
- Major **insatisfacció** per part del pacient.
- Augment de l'**abandó** de pacients.
- Augment dels **esdeveniments adversos**.
- Augment de la **mortalitat**.
- Impacte negatiu en el **benestar dels professionals**.
- Impacte negatiu en l'**aprenentatge del personal en formació**.

2. R. Salway, R. Valenzuela, J. Shoenberger, W. Mallon, and A. Viccellio, "Emergency Department (ED) Overcrowding: Evidence-Based Answers to Frequently Asked Questions," *Revista Médica Clínica Las Condes*, vol. 28, no. 2, pp. 213–219, Mar. 2017, doi: 10.1016/J.RMCLC.2017.04.008.
3. T. L. Vieth and K. V. Rhodes, "The effect of crowding on access and quality in an academic ED," *Am J Emerg Med*, vol. 24, no. 7, pp. 787–794, Nov. 2006, doi: 10.1016/J.AJEM.2006.03.026.
4. G. A. Jelinek, T. J. Weiland, and C. MacKinlay, "Supervision and feedback for junior medical staff in Australian emergency departments: findings from the emergency medicine capacity assessment study," *BMC Med Educ*, vol. 10, no. 1, 2010, doi: 10.1186/1472-6920-10-74.

Objectius i mètodes

1. Descriure i comparar els **indicadors de saturació** del servei d'urgències.
2. Descriure i comparar la **situació dels pacients** quan surten del servei d'urgències.

Es comparen en tres períodes diferents:

1r període: Octubre 2010 - Febrer 2011

2n període: Octubre 2019 - Febrer 2020

3r període: Octubre 2022 - Febrer 2023

Període en que es percep **major saturació**

Mètodes

Model Entrada – Assistència – Sortida[5]

S'utilitza per **classificar els factors que contribueixen a la saturació** dels serveis d'urgències.

	Entrada	Assistència	Sortida
Indicadors de saturació	• **Visites a urgències.** • Temps d'espera.	• **Temps d'atenció.** • **Pacients sent atesos.**	• **Temps de sortida.** • **Pacients esperant llit d'ingrés.**
Factors contribuents a la saturació	• **Visites a urgències.** • Capacitat d'atenció primaria. • Epidèmies estacionals. • Etc.	• **Edat** i complexitat **dels pacients.** • Falta de personal. • Demora proves diagnòstiques. • Etc.	• Ocupació hospitalària. • Trasllats ineficients. • Recursos de rehabilitació. • Etc.

5. J. F. Kenny, B. C. Chang, and K. C. Hemmert, "Factors Affecting Emergency Department Crowding," *Emerg Med Clin North Am*, vol. 38, no. 3, pp. 573–587, Aug. 2020, doi: 10.1016/J.EMC.2020.04.001.

Caracter ístiques

Resultats

Sexe i edat dels pacients atesos al servei d'urgències segons període

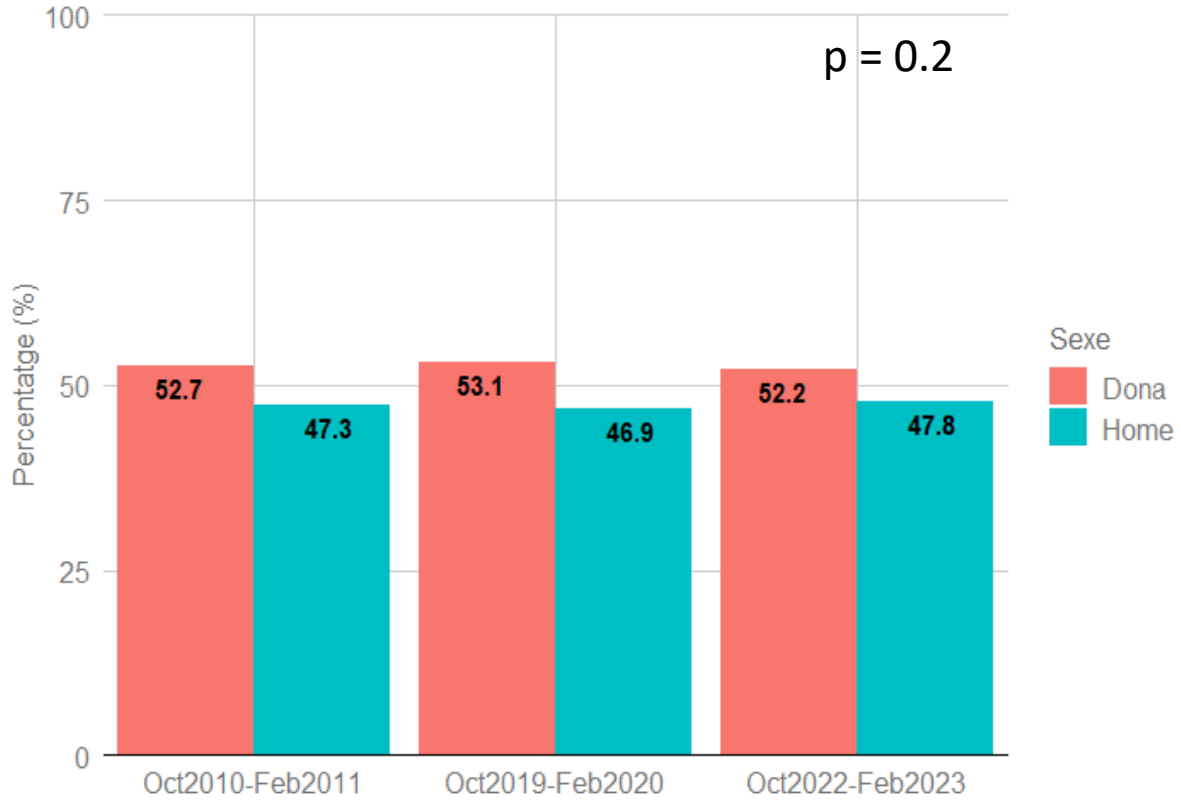

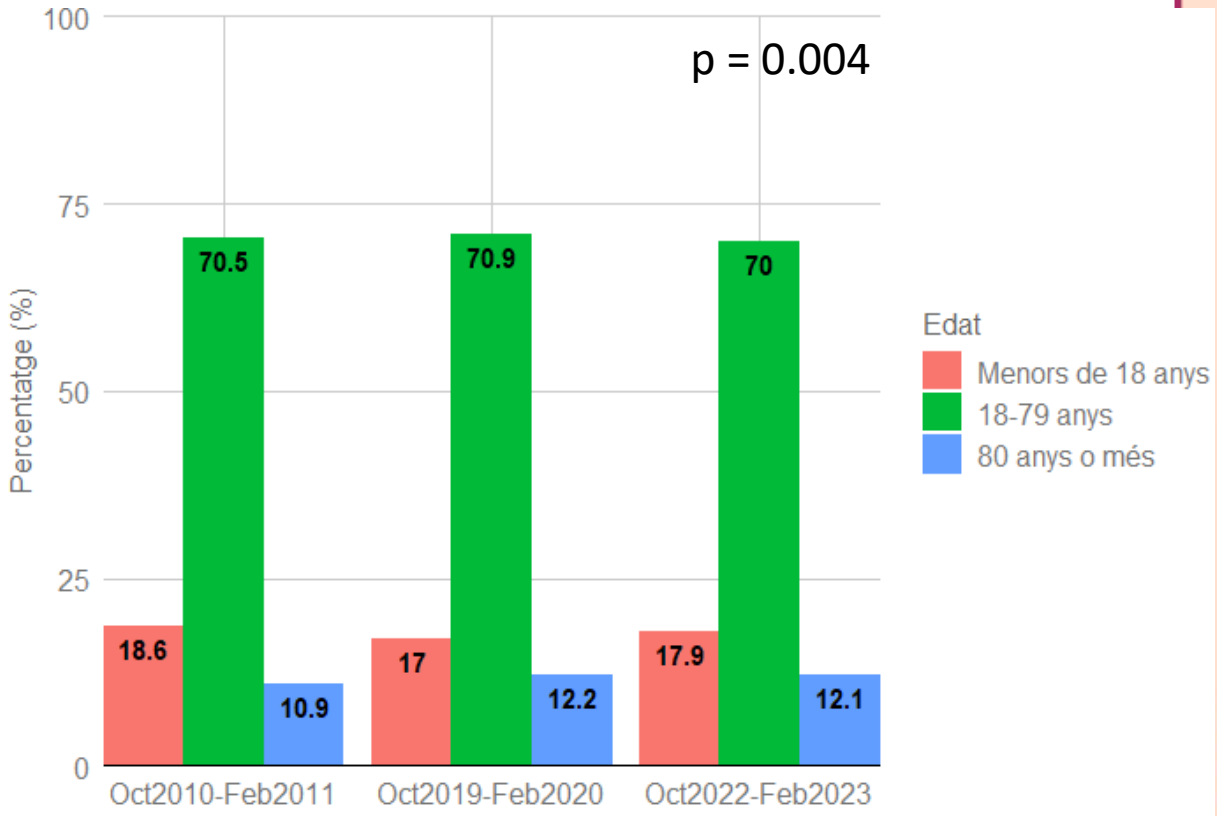

Resultats

Mitjana diària de visites a urgències segons mes i període (pacients/dia)

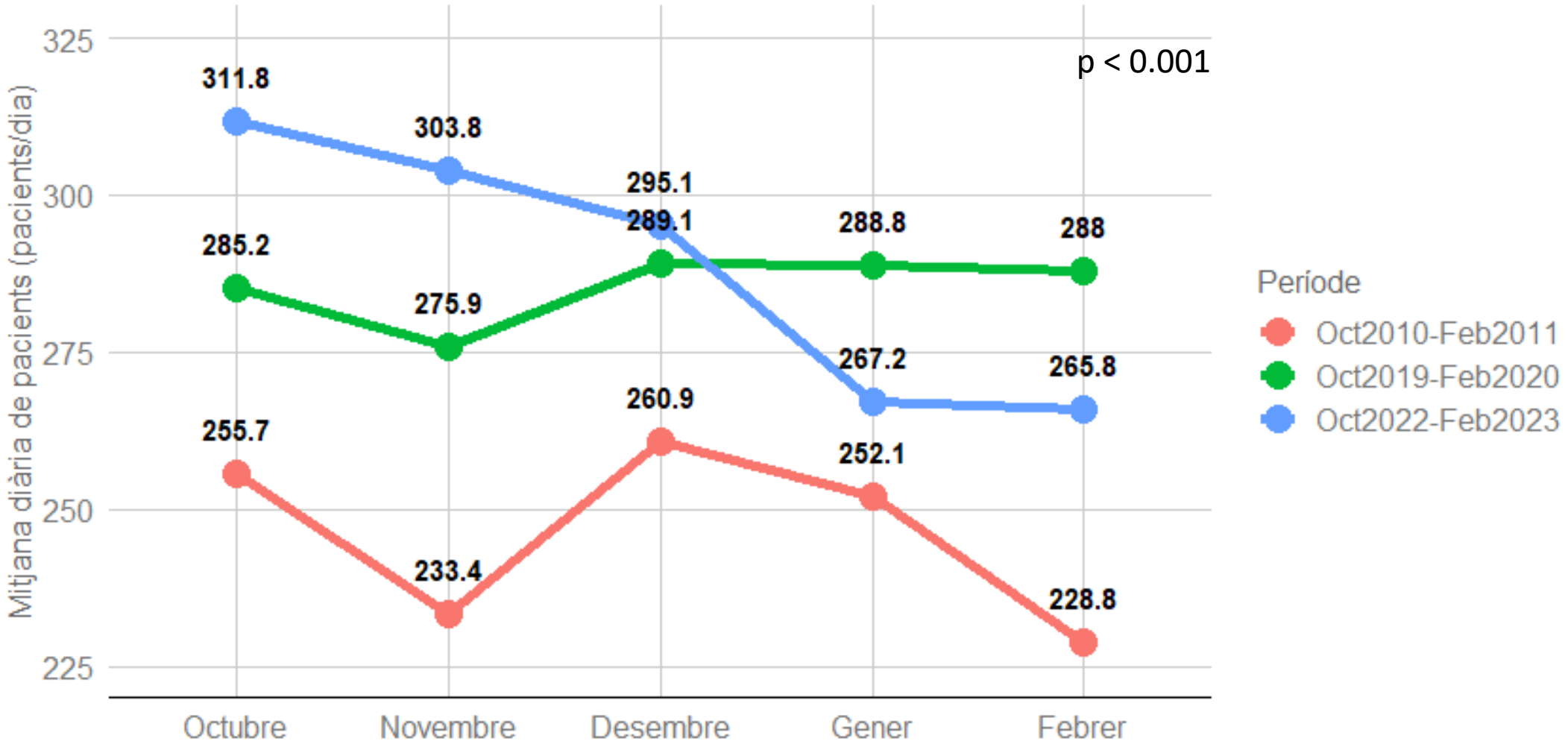

XXIII Jornada de la Societat Catalana de Qualitat Assistencial

Resultats

Nombre de pacients atesos a cada àrea d'urgències segons període

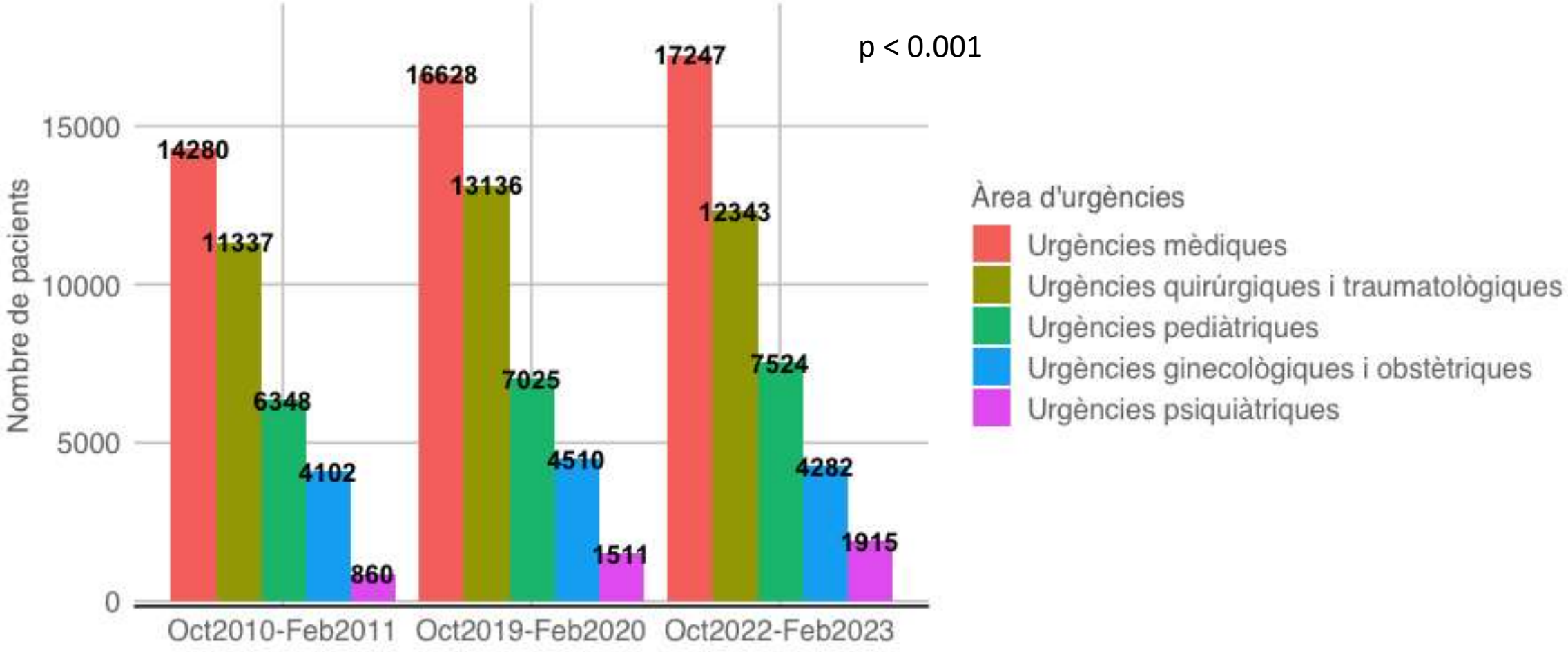

Resultats

Temps mitjà des d'inici d'atenció fins sortida d'urgències segons mes i període (en hores)

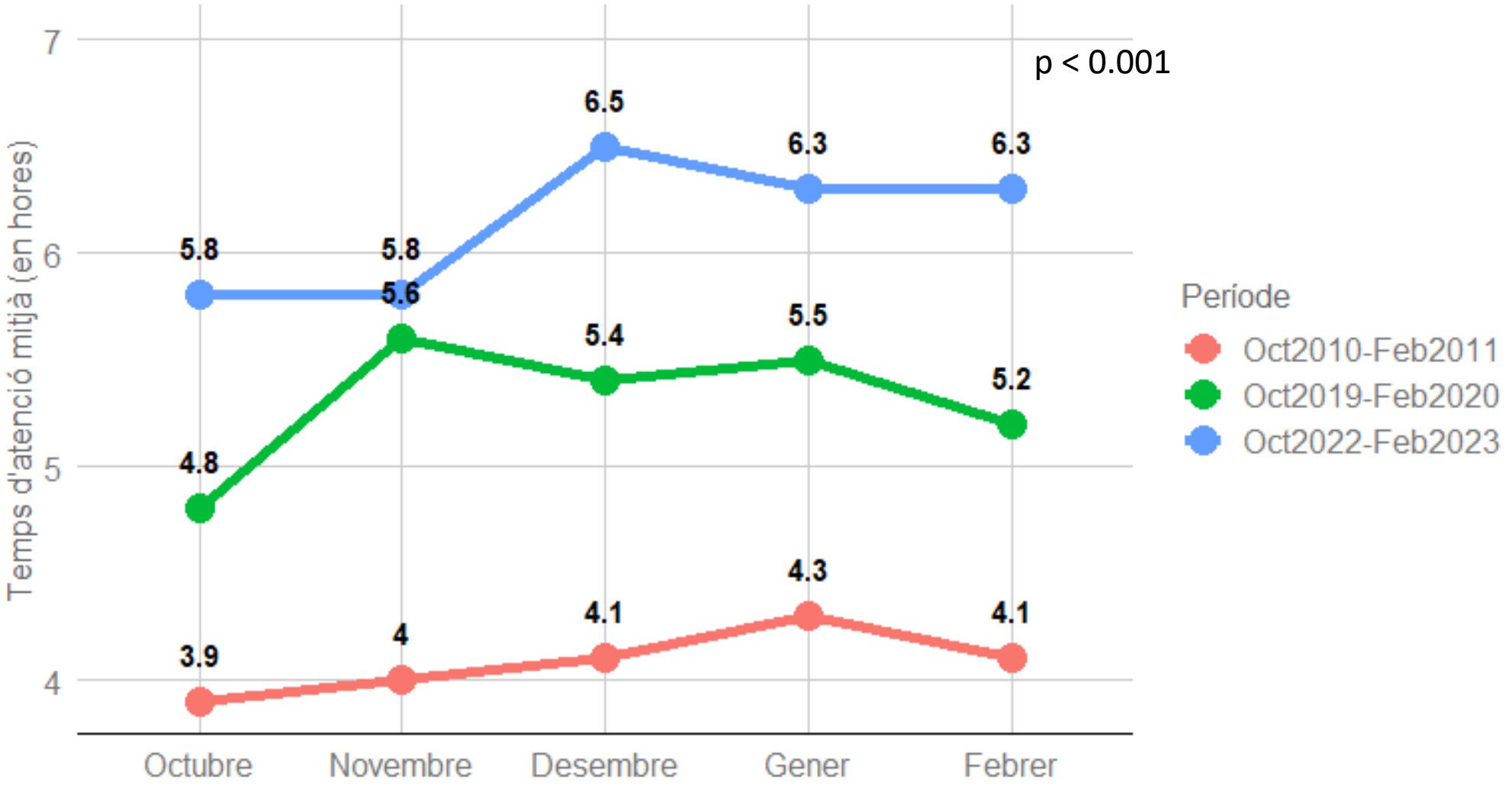

XXIII Jornada de la Societat Catalana de Qualitat Assistencial

Resultats

Mitjana diària de pacients que van estar més de 24h a urgències segons mes i període

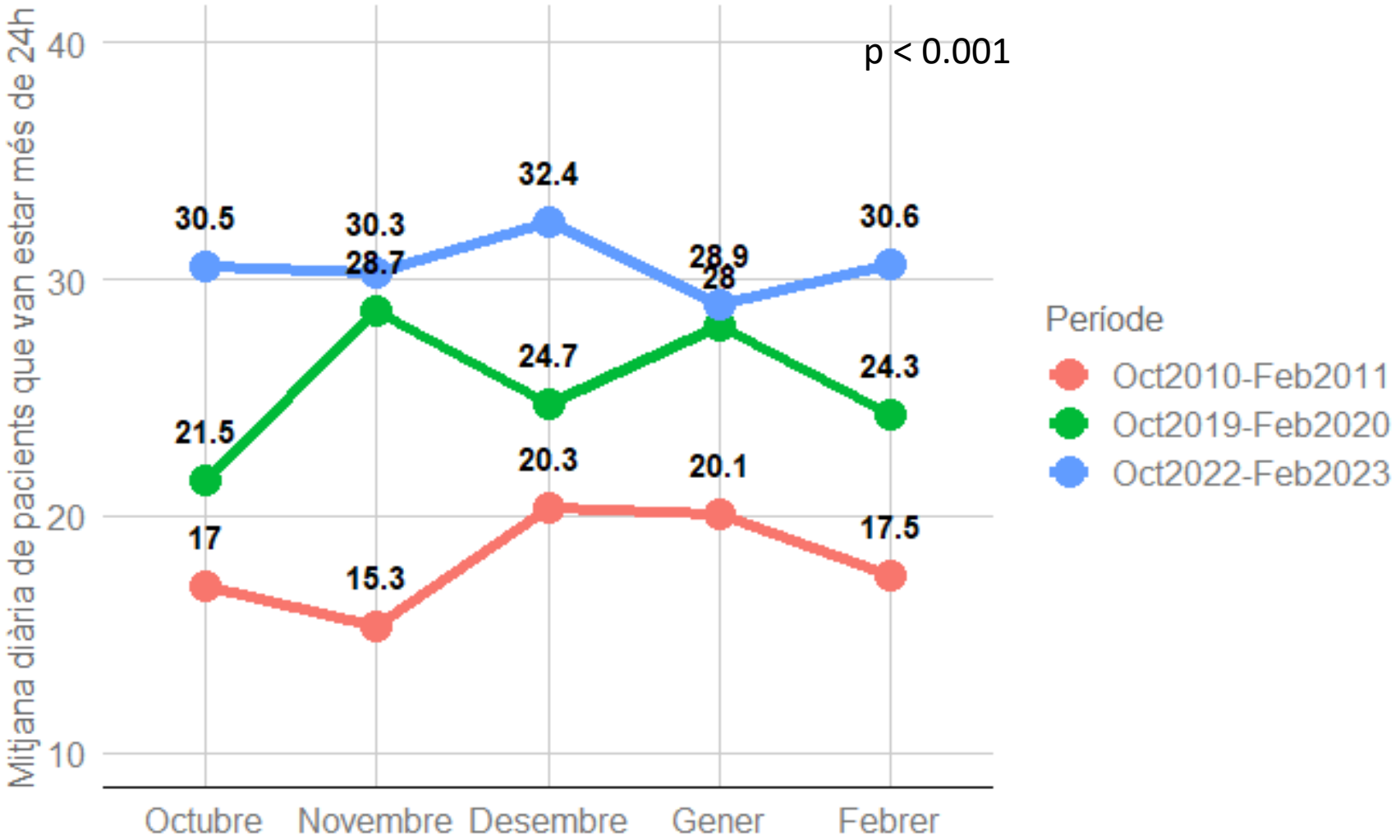

XXIII Jornada de la Societat Catalana de Qualitat Assistencial

Resultats

Situació dels pacients a l'alta d'urgències segons període

Situació a l'alta	Període		
	Oct2010-Feb2011	Oct2019-Feb2020	Oct2022-Feb2023
Domicili	30,382 (82.3%)	34,883 (81.5%)	34,478 (79.6%)
Ingrés	4,658 (12.6%)	5,278 (12.3%)	5,252 (12.1%)
Evasió/Alta administrativa	939 (2.5%)	1,315 (3.1%)	1,890 (4.4%)
Derivació postassistència	714 (1.9%)	960 (2.2%)	1,225 (2.8%)
Alta voluntària	141 (0.4%)	288 (0.7%)	351 (0.8%)
Defunció	93 (0.3%)	86 (0.2%)	115 (0.3%)
Total	36,927 (100.0%)	42,810 (100.0%)	43,311 (100.0%)

Conclusions i implicacions

- L'**augment de la saturació** del servei d'urgències pot atribuir-se en part a l'**augment del nombre de visites (d'urgències mèdiques, pediàtriques i psiquiàtriques) i sobretot a l'augment** del **temps d'atenció i de sortida.**

- Si bé la saturació de les urgències és un **problema complex i multifactorial**, és crucial **garantir el flux de pacients per disminuir la saturació** i **reduir l'impacte negatiu en la qualitat assistencial**.

- **Avaluar** és essencial per **entendre la saturació:**
  - Aquestes anàlisis han ajudat als responsables d'urgències a **situar el punt del procés on poden haver factors causants de saturació**. Això els permetrà **implementar estratègies de millora dirigides** i **avaluar-les posteriorment**.

Moltes gràcies per la vostra atenció!

@jmolerocalafell

https://www.linkedin.com/in/
javi-molero-calafell

https://github.com/
javimolcal

Hospital del Mar

Parc de Salut MAR Barcelona

Qualitat MAR

XXIII Jornada de la Societat Catalana de Qualitat Assistencial